معرفی برخی از کتب و مقالات مرتبط با هوش مصنوعی

در این فرصت باقی‌ماندە عرض کنم کە در انتشارات حوزە، سە کتاب چاپ شدە. اولی کە شمارە یک آن است، مربوط بە آقای دکتر دیوید لزلی(David Leslie) است کە گروهی از مترجمان آن را ترجمە کردەاند؛ «فهم اصول اخلاقی و امنیتی حاکم بر هوش مصنوعی»؛ این اولین نسخە آن است. دومی راجع بە توصیە نامە ویندسکو است؛ آن را ترجمە و نقد کردەاند کە شمارە دوم این کتب حوزوی است، بە نام «نقد و تکمیل پیش‌نویس نهائی توصیە نامە اخلاق در هوش مصنوعی». سومین کتاب هم کە همین امسال (1403) آمدە کە کار جمعی از نویسندگان است، بە نام «مسئولیت‌پذیری هوش مصنوعی» است کە در دو بخش است. در یک بخش چند مقالە را در مورد همین مسألە ترجمە کردەاند و بخش دومش کە بخش خوبی است، اسناد است؛ یعنی آن کارهایی کە الآن در کل دنیا دارند انجام میدەند؛ شبیە همان کار ویندسکو است. همین هفتە قبل بود کە اتحادیە اروپا عهدنامە خود را منتشر کردند. دارند این کارها را انجام میدەند. بخش دوم این کتاب هم اسنادی است کە الآن هست. نمیدانم شمارە سوم چاپ شدە یا نە. اگر تهیە کردید، برخی از بخش‌هایش را در جلسات بعدی مرور میکنیم، چون بە بحث ما مربوط میشود.

غیر از این کتابها هم آقا بە من مقالهای دادهاند کە در سال هزار و چهارصد تألیف کردە بودند. خلاصە فرمایش ایشان را عرض میکنم؛ در این مقالە فرمودهاند انسان سە بخش دارد: بدن دارد کە ظهور اصلی هوش در آن، مغزش است. نفس دارد کە بە این بدن تعلق میگیرد و مدبر این بدن است. یکی هم عقل دارد کە آن عقل، پشتوانە و ظهری نفس است. میفرمایند اساس هوش انسان نە مغز است و نە بە نفس است، بلکە بە نفس مستظهر بە عقل است. اگر عقل باشد و نفس نباشد، نمیتواند کاری انجام بدهد؛ بدن باید زندە باشد و نفس داشتە باشد. ولی اگر نفس باشد و عقل نباشد، مثلاً دیوانە باشد، آن هم هوش ندارد. پس هوش انسانی مستظهر بە مغز و بدنی است کە نفس بە آن تعلق گرفتە؛ نفسی مستظهر بە عقل. بنابراین در ماشینی کە نفس ندارد و قهراً هم مستظهر بە عقل نیست، هوشی انسانی نخواهیم داشت. وقتی هوشی انسانی ندارید، پس دیگر باید فکر را در همان محدودە امکاناتی کە دارید جولان بدهید و در پیشرفت آن هم هیچ مشکلی ندارید.

یک مقالە دیگر هم «چالشهای بنیادین در مسیر سیاستگذاری و قانونگذاری هوش مصنوعی» است کە ظاهراً عدهای از اعزە جمعآوری کردەاند و مربوط بە مجلس است، کە ۸۳ چالش برای این بحث ما آوردەاند و در هشت بخش است؛ شئونات هوش مصنوعی را هشت بخش کردەاند و در این هشت بخش، 83 چالش را ذکر کردەاند. اگر شما هم مرور کنید خوب است. باز هم فرمودند الآن یک حالتی است کە بە کارهای حوزوی ما نیاز است. گفتند اگر ما کار نکنیم چیزهایی کە از غرب و جاهای دیگر آمدە، میآید. اگر اینجا بحثی نباشد کە تمام شدە باشد، میگویند حالا کە کار نکردهاید، اینها را میآوریم؛ ما هر چە داریم اینها است. اینطور گفتهاند.

خب درست است؛ امثال من که عرضه ندارم، نباید به میدان آن بیایم. خدا استاد ما حاج آقای علاقه‌بند را رحمت کند - رضوان الله تعالی علیه - جملات کوتاه خیلی لطیف و ملیحی داشتند؛ می‌فرمودند وقتی آدم با جاهل به جهل مرکب مواجه می‌شود - کسی است که نمی‌داند و نمی‌داند که نمی‌داند و خیالش می‌رسد که می‌داند - می‌فرمودند با جاهل مرکب نمی‌توانی هیچ کاری کنی. اول باید جهل مرکب او را جهل بسیط کنی. یعنی اول باید حالش به این برسد که قبول کند نمی‌داند. وقتی قبول کرد که نمی‌داند، حال جاهل بسیط است؛ یعنی نمی‌داند و می‌داند که نمی‌داند. ان شاء الله خداوند متعال توفیق بدهد که جاهل بسیط باشیم. یعنی اعتراف داشته باشیم که نمی‌دانیم. اگر هم شروع کردیم و به میدانش آمدیم، بدانیم که نمی‌دانیم و تلاش کنیم و با حال ندانستن که بدانیم که نمی‌دانیم، با صبر و حوصله، کار کنیم.

حال سن من هم که...! کسی نزدیک هشتاد، نود سالش بود آمده بود صرف میر شروع کرده بود. کسی رسید و گفت: معروف است اسبی که به پیری به دور می‌آید، این اسبی است که برای میدان قیامت خوب است! البته او خوب جواب داده بود و سریع گفته بود که اتفاقاً من هم برای میدان قیامت می‌خواهم و این علم برای آنجا است، نه برای اینجا. حال این علم، فعلاً برای میدان قیامت نیست و برای این است که در اینجا بحث پیش برود. لذا ما به‌عنوان راه افتادن شروع کردیم و بقیه‌اش بر عهده شما است. ان شاء الله در سنین جوانی تلاش کنید و پیگیری کنید که این‌ها را ببینید و ملاحظه کنید و بحث‌ها را جلو ببرید. من هم این‌ها را دیدم، ان شاء الله هر چه نفس بود، زحمت می‌دهم.

بازبینی #2
ایجاد شده 17 آوریل 2025 14:58:28 توسط ... .
به روزرسانی شده 17 آوریل 2025 15:50:14 توسط ... .